

Plangere impotriva guvernului Romaniei, prezentata de catre *Confederatia Sindicala Nationala Meridian* Comitetului pentru Libertati Sindicale al Organizatiei internationale a muncii.

**Doamnei DOUMBIA
Directoare a Departamentului de Norme Internationale ale muncii
Biroul international al muncii
4, strada Morillons
1211 GENEVA 22
ELVETIA**

OBIECTUL PLANGERII

Eu, subsemnat, Ion POPESCU, presedintele *Confederatiei sindicale nationale MERIDIAN*, confederatie sindicala interprofesionala si reprezentativa la nivel national, declar ca am depus plangere, pe data de 22 mai 2006, Comitetului de libertati sindicale ale OIT, contra arestarii, condamnarii si inchiderii responsabililor sindicali mineri din Romania, Miron Cozma, Constantin Cretan, Romeo Beja, Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu, in virtutea faptelor expuse mai jos.

EXPUNEREA FAPTELOR

Miron Cozma, Constantin Cretan, Romeo Beja, Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu, cinci dintre ei responsabili sindicali de mai multi ani si la un inalt nivel de responsabilitate (a se vedea anexa I).

Au fost toti condamnati la grele pedepse de inchisoare, in ciuda contestatiei si recursului efectuat in fata Curtii supreme.

Actualmente, Miron Cozma, Constantin Cretan, Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu, sunt inchisi in Romania, in conditii uneori periculoase pentru sanatatea lor si securitatea lor (a se vedea Anexa II, III si IV).

Condamnati oficial pentru „ subminarea puterii de Stat”, ei au fost arestati, condamnati si inchisi in timpul mandatului lor sindical, dupa cum o demonstreaza faptele expuse mai jos.

FAPTELE

Din 1990, fata de planurile de restructurare a industriei miniere, minerii au sesizat organizatiile sindicale pentru a pune in valoare revendicarile lor dintre care cele mai principale erau:

- punerea in practica a unei conventii colective,
- apararea angajatilor,
- compensatii in caz de licentiere prin noi angajati.

Un an mai tarziu in 1991, sindicatele minere au fost chemate la greva, pentru a protesta contra neplatii salariatilor. Sindicatelor au obtinut un acord garantand plata si cresterea salariilor, si semnarea primului contract colectiv intre sindicate si patronat. Dar angajamentele privind plata salariilor nu au fost respectate.

In septembrie 1991, Miron Cozma, membru al Directiei sindicatului minerilor din Valea Jiului, a fost mandatat de catre sindicalisti pentru a incepe negocierile cu Primul ministru al perioadei, Petre Roman. Dupa ce toate tentativele pentru a deschide adevarate negocieri au esuat, membrii sindicatului din Valea Jiului au decis sa manifesteze la Bucuresti, in fata sediului guvernului.

Toate declaratiile sindicale ale epocii demonstreza ca singurul obiectiv al acestei actiuni sindicale era deschiderea negocierilor cu Primul ministru. La Bucuresti, chiar de cand revendicarile lor au fost satisfacute printr-un protocol semnat cu presedintele Romaniei, dl. Ion Iliescu, tinand cont de faptul ca Primul Ministru dl. Petre Roman, minerii s-au intors la ei.

In 1994 si 1995, Miron Cozma se afla, pentru Romania, in grupul muncitorilor la sesiunile anuale din 1994 si 1995 ale OIT.

Miron Cozma a fost arestat in februarie 1997, acuzat de „incitare la subminarea puterii de stat“, acuzatie schimbata in continuare in „tulburare a ordinii publice”, pentru a fi fost principalul responsabil sindical mandatat pentru a organiza marsul minerilor la Bucuresti in septembrie 1991.

In 1998, judecata a avut loc. Miron Cozma a fost condamnat de catre Curtea de Apel din Bucuresti la 3 ani de inchisoare(din care un an si jumătate cu amanare), si el a fost eliberat.

Dupa eliberarea sa in 1998, Miron Cozma este reales presedinte al sindicatului minerilor din Valea Jiului de catre congresul acestuia, la 12 decembrie 1998. Putin dupa aceea, ministrul industrie anunta ca doua mine trebuie sa se inchida in Valea Jiului. Miron Cozma, ca responsabil sindical este mandatat pentru a intra in negocieri cu ministerul.

Pe 4 ianuarie 1999, neobtinand nici o garantie, syndicatele minerilor din Valea Jiului, voteaza greva cu revendicarea principala cererea de crestere a bugetului minelor. La 5 ianuarie 1999, guvernul anunta ca „*Fata de ultimatumul syndicatelor din Valea Jiului, guvernul Romaniei, precizeaza ca, in conditiile de forta impuse de catre protestatari, el nu va avea nici un dialog*”. Grevă va dura 14 zile. In timpul acestei perioade, sindicatul a incercat sa gaseasca o solutie conflictului. Neobtinand castig de cauza, minerii, adunati in fata sediului societatii minelor, decid sa faca apel la syndicatele lor pentru a manifesta la Bucuresti, in fata sediului guvernului. Discutiile continua pana la 18 ianuarie, dar neatingandu-si insa telul, minerii se pun in miscare, mandatand reprezentantii lor sindicali pentru a-i conduce la Bucuresti. La sosirea lor la Targu Jiu (oras principal al regiunii miniere din valea Jiului), minerii si responsabilii lor sindicali au propus din nou deschiderea de negocieri cu guvernul, dar in zadar. La aceasta perioada printre principalii conducatori sindicali ai minerilor din Jiu si din Oltenia figureaza Miron Cozma, Constantin Cretan, Romeo Breja, Dorin Lois si Ionel Ciontu. Urmandu-si marsul lor ei termina prin a obtine deschiderea negocierilor la Manastirea Cozia.

La 22 ianuarie 1999, un acord intre reprezentantii sindicali si guvernul lui Radu Vasile, cunoscut sub numele „acordului de la Cozia”, este incheiat prin semnarea unui protocol in trei parti.

Acordul, in care unul dintre semnarii planului sindical este Miron Cozma, este compus

- pe de-o parte oferind garantie ca nici o sanctiune nu va fi pronuntata contra minerilor si a responsabililor sindicali;
- pe de-o parte garantand neinchiderea celor doua mine din Valea Jiului

- pe de-o parte garantand subventiile si investitiile necesare mentinerii unei activitati miniere durabile in regiune.

Totusi, la inceputul lui februarie 1999, syndicatele constata ca garantiile semnate la Cozia nu sunt puse in practica. Faptele indica ca decizia luata de catre mineri si organizatia lor sindicala, de a pleca din nou catre Bucuresti a fost luata pe 9 februarie. O decizie care nu putea deci sa rezulte din verdictul pronuntat cu sase zile mai tarziu.

In fond, la 15 februarie 1999, la orele 16.00, Curtea suprema da verdictul sau ca urmare la acuzatia lansata contra lui Miron Cozma privind evenimentele din 1991. El este condamnat la 18 ani de inchisoare. Aceasta condamnare era urmare la contestarea facuta de catre procuror pe langa Curtea Suprema, a pedepsei de trei ani de inchisoare din care 18 luni cu amanare,pronuntata in 1997.

Sfarsitul lui februarie 1999, Miron Cozma, arestat in timpul manifestatiilor sindicale este trimis in inchisoare. O noua procedura judiciara este angajata putin dupa aceea privind de aceasta data manifestatiile sindicale din ianuarie 1999.

La 12 decembrie 2003, un nou proces are loc, privind manifestatiile sindicale din ianuarie 1999. Miron Cozma este condamnat la 10 ani de inchisoare, si Constantin Cretan, Romeo Beja, Dorin Lois, Vasile Lupu, Ionel Ciontu la 5 ani de inchisoare.

Este de notat ca articolele servind de baza la condamnarea responsabililor sindicali mineri au fost integrate in codul penal in timpul perioadei dictaturii lui Ceausescu si au fost mentinute dupa 1989. Aceasta priveste, printre altele:

- articolul asupra „*instigarii la a submina puterea statului*” (art. 69/162)
- articolul asupra „*non respectului contractului muncii*” (articol care interzicea de facto, dreptul la greva in timpul regimului lui Ceausescu).

Procesul a fost deci judecat de catre Curtea de Apel la 12 decembrie 2003, dar inculpatii au facut un recurs pe langa Curtea Suprema, devenita in continuare Inalta Curte de Casatie si de Justitie. Dupa mai multe amanari (a se vedea mai jos), decizia finala a fost pronuntata la 28 septembrie 2005, confirmand condamnările la pedepse de inchisoare ferma.

La 5 iulie 2004 se tine prima sedinta a procesului Inaltei Curti de Casatie si de Justitie pentru evenimentele din ianuarie 1999.

La 15 octombrie 2004, la aceiasi Inalta Curte se tine o noua sedinta de proces in care este judecat recursul introdus contra condamnariilor pentru a fi „ *subminat puterea de stat*”. Dupa cateva minute de deliberare, echipa de trei judecatori a hotarat amanarea judecatii pentru data de 10 decembrie din lipsa de procedura in cauza civila.

La 15 decembrie 2004, in urma alegerilor prezidentiale, presedintele Iliescu pronunta o gratiere prezidentiala in favoarea a 50 de detinuti, printre care Miron Cozma.

La 16 decembrie 2004, Miron Cozma este eliberat din inchisoare prin decretul de gratiere prezidentiala.

El este arestat la 17 decembrie in prezenta fiului sau, de catre politia din Timisoara „ *pentru ca nu are buletinul de identitate la el*”. In aceiasi seara, el este imbarcat intr-un alt avion de linie si este dus la Bucuresti, pentru a „ *raspunde la intrebarile Parchetului in cadrul unei afaceri de crima organizata in care numele sau a fost mentionat*”. Timpul intrarii in vigoare a revocarii gratierii, decisa de expresedintele Ion Iliescu, Miron Cozma poate fi din nou incarcerat.

La 14 iunie 2005, tribunalul din Craiova hotaraste sa revina asupra revocarii gratierii prezidentiale din decembrie 2004 si pronunta eliberarea conducatorului sindical miner Miron Cozma, care tocmai petrecuse sase noi luni in inchisoare.

Trebuie totusi sa se noteze ca dupa eliberarea sa pronuntata la 14 iunie 2005, este interzisa sederea si trecerea prin Bucuresti, capitala tarii, si in Petrosani, marele oras minier, aceasta pe o durata de 17 ani . Ii este strict interzis sa se prezinte si sa fie ales in orice post de responsabilitate sindicala (cu o mentiune deosebita privind organizatia sindicala in care el era membru), in orice post de functie politica si in orice demnitate publica. El este privat de drepturile sale parentale, in virtutea acuzatiei de „ *crima contra Statului*”.

La 12 septembrie 2005, incepe un nou proces al celor sase sindicalisti mineri (Miron Cozma, Constantin Cretan, Romeo Breja, Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu) la Bucuresti, in fata Inaltei Curti de Justitie si de Casatie.

Verdictul cade la 28 septembrie 2005: Inalta Curte de Justitie si de Casatie a Romaniei a respins apelul lui Miron Cozma , si confirma condamnarea din 2003 la 10 ani de inchisoare pentru „ subversiune la puterea Statului”, si ea ii condamna pe Constantin Cretan, Romeo Breja , Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu, la cinci ani de inchisoare fiecare. Toti acuzatii, cu exceptia lui Romeo Breja (refugiat in strainatate), sunt arestati si inchisi in orele care urmeaza.

De atunci, Miron Cozma, Constantin Cretan, Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu sunt inchisi in Romania pentru ani indelungati, in conditii in care sanatatea lor si securitatea lor nu pot fi garantate (a se vedea Anexa II, III si IV).

CONCLUZII

Din faptele raportate mai sus, ne apare ca:

- 1) Arestarile, condamnările si inchiderea ale caror victime au fost si sunt responsabilii sindicali Miron Cozma, Constantin Cretan, Romeo Beja, Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu, au fost toate operate in cadrul exercitiului mandatului lor si al activitatii lor sindicale , mandat si activitati hotarate pe baza unui vot colectiv al Consiliului de Coordonare al *Ligii sindicatelor minerilor din Valea Jiului (LSMVJ)* si al organizatiei sindicale a minerilor din bazinul Olteniei. Aceasta constituie o limitare la liberul exercitiu al dreptului sindical ,si la dreptul organizatiilor asa cum sunt garantate de catre conventia nr.87 a OIT (articolul 3) care stipuleaza : „, 1. *Organizatiile de muncitori si de angajatori au dreptul sa-si elaboreze statuturile lor si reglementarile administrative , de a-si alege liber reprezentantii lor, de a-si organiza gestiunea lor si activitatea lor si sa-si formuleze programul de actiune. 2. Autoritatile publice trebuie sa se abtina de la orice interventie de natura sa limiteze acest drept sau sa impiedice exercitiul legal.*” In acelasi fel ca privarea de drepturile civice si parentale, si interdictia de a exercita o functie sindicala pronuntate impotriva lui Miron Cozma, constituie o limitare a drepturilor garantate in acest articol al conventiei nr.87.

2) Mai general, libertatea sindicala nu poate sa se exercite decat intr-un climat in care libertatile publice sunt respectate. Faptul ca aproape 10 ani, procese (subliniind numarul de amanari de proceduri judiciare contra lui Miron Cozma, Constantin Cretan, Romeo Beja, Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu, amanari care constituie o forma de intimidare impotriva lor) contra responsabililor sindicali pentru a-si fi exercitat mandatul incredintat lor de catre sindicalisti, a adus prejudicii activitatii sindicale, in particular in domeniul industriei miniere, sector de activitate economica esential in economia romana.

Noi amintim ca Romania a ratificat Conventia 87 a OIT mai sus mentionata.

Tinand cont de faptul ca aceste arestari, condamnari si incarcerari au fost realizate contra responsabililor sindicali si in cadrul exercitiului unei activitati propriu zis sindicale;

Tinand cont de faptul ca Miron Cozma, Constantin Cretan, Romeo Beja, Dorin Lois, Vasile Lupu si Ionel Ciontu indura o pedeapsa pe care ei nu ar fi trebuit sa o indure , ca ei au fost victime ale intimidarii si presiunii in activitatea lor sindicala;

Tinand cont ca tot acest lucru a afectat activitatea sindicala In Romania, in particular in sectorul minier;

Noi aducem o plangere contra guvernului Romaniei adresata Comitetului de libertati sindicale ale OIT, in numele *Confederatiei Sindicale Nationale MERIDIAN*, cu scopul ca guvernul roman sa ia masurile imediate pentru ca acesti sindicalisti sa fie eliberati si sa-si recupereze in mod deplin drepturile lor.

Aducem o plangere contra guvernului Romaniei la Comitetul libertatilor sindicale ale OIT, in numele *Confederatiei Sindicale Nationale MERIDIAN*, cu scopul ca autoritatile competente ale Romaniei sa ia masuri imediate pentru ca acesti sindicalisti sa fie eliberati si sa-si recupereze in mod deplin drepturile lor.

Bucuresti, 22 mai 2006,

Ion POPESCU, presedintele *Confederatiei Sindicale Nationale Meridian*

ANEXA I

Cine sunt sindicalistii condamnati si inchisi?

Miron Cozma, miner, apoi inginer, a participat la miscarea grevista din 1977, sub regimul Ceausescu. Dupa 1989, Miron Cozma in post la mina de la Lonea este ales purtator de cuvânt sindical a 4000 de mineri, apoi purtatorul de cuvânt al sindicatelor din toata Valea Jiului, la Vulcan, la 8 martie 1990. La terminarea negocierilor la care el participa , minerii obtin doua decizii ale guvernului care sunt intotdeauna in aplicare: legea 236 /08 03 1990 (ziua de 6 ore in loc de 8, saptamana de 5 zile in loc de 7 si o serie de alte revendicari); legera 267/ 14 03 1990 (instaurand pensionarea la 45 de ani dupa 20 de ani petrecuti in subteran ,pauze de masa, echipamente de protectie, transportul, 8 tone de carbune pe an si electricitatea gratuite si cheltuielile de concedii luate in sarcina la 80%). Miron Cozma a fost in continuare ales in mod regulat in instantele sindicatelor minerilor, ale *Confederatiei Sindicatelor minerilor din Romania* si in particular ca presedinte al *Ligii sindicatelor minerilor din Valea Jiului (LSMVJ)* (regiune miniera din Romania) in decembrie 1998. El a fost membru al grupului muncitorilor pentru Romania la sesiunile OIT din 1994 si 1995.

Constantin Cretan, vice-presedinte al Federatiei sindicale a minerilor din Rovinari (bazin miner al Olteniei), si a fost unul dintre principalii lideri sindicali ai grevei din 1999.

Romeo Beja, presedinte al Sindicatului Exploatarii minere Paroseni, membru al Consiliului de Coordonare al LSMVJ; a fost unul dintre principalii lideri sindicali (LSMVJ) ai grevei din 1999.

Dorin Mihai Lois, vice-presedinte al LSMVJ.

Ionel Ciontu, vice-presedinte al Sindicatului Exploatarii minere Livezeni

Vasile Lupu, presedinte al Sindicatului Exploatarii minere Valea de Brazi, membru al Consiliului de Coordonare al LSMVJ.

ANEXA II

Conditii de detentie a sindicalistilor intemnitati

Miron Cozma a executat, intre 1997 si 1998, apoi intre 1999 si 2005, o parte dintr-o pedeapsa de 18 ani. In virtutea legilor in vigoare in Romania, Cozma a trebuit sa execute inca doi ani de inchisoare.

Ceilalti mineri inchisi sunt Constantin Cretan, Ionel Ciontu, Dorin Lois si Vasile Lupu. Ei trebuie sa execute cinci ani de inchisoare grea. Romeo Beja a fost condamnat in contumacie, si ar fi in strainatate , dupa informatiile presei romane.

Miron Cozma este inchis la Timisoara (vestul Romaniei). La inceput de an cererea sa de eliberare conditionata (aprobata de catre toate instantele judiciare) a fost respinsa de catre o Curte de apel, specialisti eminenti in drept au considerat acest refuz ca ilegal. Totusi, Cozma va putea face o noua cerere de eliberare conditionata in iunie 2006.

Ionel Ciontu, Dorin Lois si Vasile Lupu sunt incarcerati intr-o inchisoare de inalta securitate nu departe de Petrosani, in Valea Jiului. Ciontu si Lois au fost totusi detinuti un timp foarte lung la Bucuresti pentru a fi audiati intr-o ancheta interminabila asupra evenimentelor din 1990, evenimente pentru care nici unul dintre responsabilii sindicali nu este urmarit. In acest fel impiedicand familiile lor, intr-o situatie materiala foarte grea, de a-i vizita.

ANEXA III

Amenintari asupra sanatatii sindicalistilor inchisi

Constantin Cretan, conducator sindical al bazinului minier al Olteniei este inchis in penitenciarul din Targu Jiu. El a cerut o suspendare a executarii pedepsei sale din motive medicale. Medicii au constatat ca sufera de mai multe afectiuni cardio-vasculare, si de urmarile unui accident survenit in inchisoare in care el s-a lovit la calcaiul lui Achille. Medicii au constatat de asemenea ca el are un grav glaucom la unul din ochii sai. Cu toate ca tribunalul din Targu Jiu decisese intr-un prim timp eliberarea sa temporara, el s-a autodeclarat finalmente „ incompetent de a judeca un astfel de caz”. O noua sedinta a curtii de Apel Craiova trebuie sa decida asupra soartei sale pe 22 mai 2006.

ANEXA IV

Amenintari asupra securitatii sindicalistilor inchisi.

Pe 24 martie 2005, tarziu in noapte, atunci cand Miron Cozma era tot inchis la Bucuresti, o emisiune proiectata pe canalul de televiziune OTV difuza marturia unui fost co-detinut afirmand ca se incercase un santaj la adresa sa cu scopul de a-l determina sa-l elimine pe Miron Cozma. Caste informatii au fost relevate de catre anumite mijloace mass media romanesti, ca *Gazeta Valea Jiului* (ziarul din Valea Jiului, 25 martie 2005), care publica articolul de mai jos.

„El mi-a cerut sa-l omor pe Miron Cozma”

„Miercuri seara, pe OTV, in emisiunea „Dan Diaconescu Direct”, invitatul realizatorului, fost co-detinut al lui Miron Cozma la inchisoarea Rahova, a raportat in fata opiniei publice fapte extrem de socante. Invitatul a povestit cum in ultimul an, un ofiter al SIPA i-a cerut sa-l lichideze pe Miron Cozma in virtutea faptului ca acesta devenise intradevar jenant pentru directia penitenciarului de securitate maxima din Rahova. Fostul detinut a povestit cum, fiind incarcerat in celula nr. 19, el a evitat in mod sistematic timp de o luna sa intre in celula lui Miron Cozma (nr.18) tocmai pentru a nu pune in practica cererea sa-l lichideze cu orice prēt pe Miron Cozma, in schimbul unor avantaje personale (o pedeapsa minima, mai multe pachete pe luna si un regim privilegiat in inchisoare). De altfel detinutul a afirmat de asemenea –in direct pe OTV-ca a fost somat sa pastreze tacerea. In caz contrarl trebuia sa fie lichidat, si el la randul sau.

- *SIPA=Serviciul Independent de Protectie si Anticoruptie, serviciu depinzand de Ministerul Justitiei.*

ANEXA V

PRINCIPALELE ETAPE ALE RESTRUCTURARII MINELOR

Vara lui 1997: 80 000 salariați din minele de Stat –din care 20000 în minele din Valea Jiului – sunt „incurajați să-și părăsească locul de muncă în schimbul „primelor” mergând de la 12 la 20 de salarii lunare.

Decembrie 1998: primul ministru Radu Vasile anunță 37 închideri de mine, din care patru în Valea Jiului unde activitatea miniera constituie principala sursă de muncă, și în care procentul de somaj, în ianuarie 1999, atinge 25%.

După datele oficiale ale Republicii România, existau aproape 300 000 de mineri în țară înainte a primelor urmăriri (măsuri) judiciare contra sindicalistilor. Nu au mai rămas decât 60 000 astăzi.